

[Per Federspiel.]

stæder o. s. v., hvor de nye samfund må udvikles.

Se, alle disse undladelser i den udvalgsbetænkning, der foreligger, gør jo, at man også må se med en vis skepsis på konklusionerne. Der er meget rigtigt i denne betænkning, men der er ikke noget valg mellem forskellige synspunkter; man refererer en række synspunkter, men tager ikke noget standpunkt. Det, man så til sidst når til — og det vil jeg gerne slutte med at gøre nogle bemærkninger om — er et forslag, der, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen rigtigt sagde, ikke løser vort u-landsproblem, men kun tager en ganske lille del af det op, nemlig koordineringen af den private hjælpeindsats. Det beskæftiger sig ikke med statsopgaver, det beskæftiger sig ikke med den økonomiske bistand til disse lande, det beskæftiger sig ikke med noget meget væsentligt, nemlig bistanden til at udvikle den erhvervs-mæssige udveksling til disse lande.

På dette punkt er det vel værd at lægge mærke til, at princippet i hele denne virksomhed må være gensidighed, må være respekten for disse landes selvstændighed, suverænitet og ligeberettigelse. Målet må være at skabe den handelsmæssige udvikling, og her har vi jo fra dansk side den ganske særlige opgave at forsyne disse lande med de levnedsmidler, som højere levestandard vil betinge. Det ville være rimeligere, om man havde gjort opmærksom på, at i perioden indtil også disse landes landbrug kan udvikles på tilstrækkelig fyldestgørende måde, måtte det være naturligt, at den danske hjælp blev ydet i form af levnedsmidler med den — lad os være ganske ærlige — egoistiske bagtanke, at man derved efterhånden også kunne oparbejde markeder i disse områder.

Hvis man skal vinde disse landes tillid, er det nødvendigt at se realistisk på spørgsmålene; så er det nødvendigt, at man ikke optræder som filantroper, som blåøjede gaveydere, men er klar over, at her ligger et udenrigspolitisk problem, der må løses i form af samarbejde og ved en fælles politisk indsats.

Det lovforslag, der nu foreligger, tror jeg ikke selv professor Northcote Parkinson i sin vildeste fantasi kunne have udtænkt, for

hvad er det, man foreslår for disse forskellige, beskedne danske foreninger? Det er endda kun nogle af dem, for man undlader aldeles at tage med i dette arbejde den organisation, der vel har mere erfaring end nogen anden på disse felter, Det danske Missionssselskab; jeg har deltaget i et møde i Det danske Missionssselskab, og jeg kan roligt sige, at det er det eneste sted, jeg har hørt virkelig fornuftig tale på disse områder. Derimod har man villet inddrage en række filantropiske organisationer — hvis arbejde jeg ikke på nogen måde skal forklejne — for derved at lave en organisation så stor som overhovedet muligt, så at alle kunne være med, og så det hele kunne blive sat på den rigtige, folkelige basis.

Dette nærer jeg ingen tillid til. Det er en statsopgave, og det må også være en statsopgave at koordinere den private indsats, der ydes, endda hjælpe den, støtte den og opmuntre til den. Men disse institutioner, der er skabt af veldædige mennesker, skal ikke degraderes til en eller anden form for statsautorisation. Lad dem arbejde, som de kan, lad dem få den støtte, de fortjener. Men at drage dem ind som dem, der skal skabe Danmarks udenrigspolitik på disse områder, vil jeg finde ganske uansvarligt af den høje regering og anse for en fornærmelse mod det høje ting.

Men ikke nok med at oprette et råd. Dette råd skal have en styrelse — jeg skal ikke gå ind på, om det er en højere eller en lavere styrelse — det skal have en styrelse med omtrent lige så mange medlemmer som rådet. Derefter skal der oprettes et sekretariat, og dette sekretariat skal have en direktør. Jeg vil dog gerne fremhæve, at i bemærkningerne til lovforslaget findes der et lille håb om, at vi under udvalgsforhandlingen kan komme til et noget fornuftigere resultat end hele dette apparatur, idet det siges, at styrelsens vedtægter forudsættes at give hjemmel for nedsættelse af et lille handledygtigt organ med f. eks. 3 medlemmer, herunder en repræsentant for udenrigsministeriet. Jeg tror, det er de 3 medlemmer, man skal blive ved.

Men ikke nok med, at man nu har foreslået oprettet hele dette kæmpeapparat med en styrelse, et råd og et direktorat; man vil nedsætte et videnskabeligt institut, som skal prøve at finde ud af, hvad disse